

PARTICIPATIVNÍ ROZPOČET 2026

Pravidla pro předkladatele

Jednou z nových forem zapojování veřejnosti do rozvoje města je tzv. **participativní rozpočet (dále jen „PaR“)**. Jedná se o proces, prostřednictvím kterého obyvatelé města či jiná seskupení, sdružení či komunity mohou přímo rozhodovat o využití části rozpočtu, jejíž výše je předem stanovená, na realizaci projektů investičního charakteru. Veřejnost tak má možnost společně řešit problémy a ovlivnit tak efektivní využívání finančních prostředků města ve prospěch občanů. Zároveň se předpokládá ze strany veřejnosti větší zainteresovanost, co se týče doby udržitelnosti, údržby a ochrany zhotovených projektů v rámci PaR. Projednávání navrhovaných projektů je prováděno formou veřejné diskuze jednotlivců či zájmových skupin obyvatel města. Tyto společné diskuze nebo projednávání umožňují vybrat nejvhodnější projekty k vlastní realizaci v rámci participace. Některé zajímavé a veřejně prospěšné projekty, které však z různých důvodů nebudou realizovány v rámci participace, budou zařazeny do zásobníku projektů a mohou být dále zpracovávány a připraveny k realizaci v rámci investičních akcí města Rakovníka. Občané se tak mohou aktivně zapojit do procesu společného plánování rozvoje města Rakovníka.

Finanční podmínky

Zastupitelstvo města (dále jen „ZM“) v rámci projednávání návrhu rozpočtu na následující kalendářní rok vyčlení finanční prostředky na PaR. Vyčleněné finanční prostředky budou využity na přípravu a realizaci tolika projektů, jejichž celkové náklady na realizaci nepřesáhnou celkovou výši finančních prostředků vyčleněných na PaR.

Rámcový harmonogram participativního rozpočtu 2026

1. říjen – 31. prosinec 2025 – vyhlášení projektu, zveřejnění výzvy na webových stránkách města, přijímání projektů.

leden - únor 2026 - kontrola projektů, hodnocení z hlediska realizovatelnosti, projednání na úrovni příslušných odborů, konzultace s předkladateli, doplnění či úprava projektů, předložení projektů Radě města (dále jen „RM“) ke schválení k dalšímu procesu.

březen 2026 - veřejné projednání a prezentace projektů, přesný termín bude oznámen na webových, FB stránkách města, měsíčníku Radnice a mobilní aplikaci.

březen - duben 2026 - hlasování veřejnosti se stanovením pořadí.

květen - červen 2026 - projednání a schválení projektů RM a ZM, následně příprava jejich realizace.

Fáze participativního rozpočtu

Participativní rozpočet probíhá v pěti fázích:

- 1. fáze** - sběr návrhů projektů ze strany veřejnosti.
- 2. fáze** - kontrola došlých projektů z hlediska splnění podmínek daných těmito pravidly.
- 3. fáze** - veřejné projednání s prezentací projektů, prezentace na webových stránkách města.
- 4. fáze** - hlasování občanů města o jednotlivých projektech.
- 5. fáze** - schválení realizace projektu či projektů v orgánech města, příprava a následně vlastní realizace projektu či projektů.

1.FÁZE – SBĚR NÁVRHŮ

A. Charakter projektů

Předmětem projektu musí být konkrétní investiční záměr, který bude sloužit obyvatelům města Rakovníka a přispěje ke zkvalitnění jejich života (např. úprava veřejného prostranství, obnova mobiliáře, úprava zeleně, úprava veřejných budov, obnova, doplnění či výstavba sportovišť, dětských hřišť, parků či jiného veřejného prostoru apod.). Naopak předmětem projektu nesmí být kulturní či jiné společenské akce, festivaly, přehlídky, sportovní akce apod. V případě, že se projekty týkají pozemků nebo jiného nemovitého majetku, ten musí být ve výlučném vlastnictví města Rakovník a současně v jeho správě. Součástí návrhu musí být přesná lokace a prostorové požadavky na realizaci projektu, případně fotodokumentace stávajícího stavu, vhodnou součástí jsou pak grafické podklady (výkresy, vizualizace, typy navrhovaných prvků).

Projekt musí být realizován na veřejně přístupném místě (na pozemku nebo v budově), přístup může být časově omezen, ale rozhodující je volný a bezplatný přístup či možnost využití pro každého občana města kdykoli v rámci schválených pravidel využití. Projekt musí respektovat průběh inženýrských sítí a jejich ochranná pásma. Projekt musí být v souladu s právním řádem České republiky a platným územním plánem města Rakovník (dále jen „ÚP“). Návrh by měl být realizovatelný do konce následujícího kalendářního roku, ve zvláště odůvodněných případech lze realizaci projektu prodloužit.

Předpokládané roční provozní náklady projektu nesmí přesáhnout 5 % z celkových investičních nákladů projektu. Udržitelnost projektu musí být minimálně 5 let. Kritéria při předkládání návrhů si je předkladatel povinen ověřit, resp. zjistit před podáním návrhu.

Projekt nesplňující kritéria bude z dalšího projednávání a vyhodnocování vyřazen.

B. Předkladatelem návrhu projektu může být:

Fyzická osoba starší 18-ti let nebo sdružení fyzických osob, z nichž předkladatel musí být starší 18-ti let a mít trvalý pobyt v Rakovníku.

Právnícká osoba (firma, instituce, nezisková organizace apod.) se sídlem nebo místem působení v Rakovníku.

Předkladatel musí současně s návrhem předložit seznam alespoň 20 podporovatelů projektu starších 18-ti let s trvalým pobytem v Rakovníku.

C. Alokovaná částka

Celková částka na projekty schválená těmito pravidly činí 1 000 000 Kč a bude zahrnuta do návrhu rozpočtu pro rok 2026. Náklady na jeden projekt musí být v maximální výši 500 000 Kč vč. DPH. Celková částka musí zahrnovat jednak náklady související s projektovou dokumentací, případně jinou přípravou a jednak náklady na vlastní realizaci projektu. Výdaje na případné zpracování projektové dokumentace jsou nedílnou součástí rozpočtu projektu, nemohou však být jeho jedinou položkou. Navrhovatelé jsou povinni si ověřit reálnost předkládaného rozpočtu odborným názorem nebo rešerší dostupných informací např. na internetu, případně je možno konzultovat proveditelnost projektu na příslušných odborech MěÚ prostřednictvím koordinátorů PaR.

Pokud si předkladatel zajistí další finanční podporu projektu z jiných zdrojů (např. od firmy, nadace, fyzické osoby apod.), mohou celkové náklady projektu přesahovat max. stanovenou výši o tento příspěvek. Předkladatel je povinen doložit vůli k poskytnutí tohoto příspěvku formou čestného prohlášení poskytovatele příspěvku. V případě realizace daného projektu bude nejprve mezi dárce a městem Rakovník uzavřena příslušná smlouva.

D. Formální stránka projektu

Sběr návrhů probíhá v časovém harmonogramu stanoveným těmito pravidly. Návrh projektu je možné podat písemnou formou, a to poštou na podatelnu MěÚ Rakovník, Husovo nám. 27, 269 18 Rakovník, příp. tamtéž osobně, a to v obálce označené jako „**Participativní rozpočet**“. Návrh lze zaslat i elektronicky na emailovou adresu podatelna@murako.cz, do předmětu e-mailu je nutno uvést „**Participativní rozpočet**“.

Příslušné formuláře budou k dispozici na internetových stránkách města Rakovníka www.mesto-rakovnik.cz.

Návrh projektu musí obsahovat:

- Vyplněný formulář podání (příloha č. 1)
- Vyplněný formulář rozpočtu (příloha č. 2)
- Podpisový arch podporovatelů projektů (příloha č. 3)
- Čestné prohlášení poskytovatele finanční podpory projektu (pokud existuje)
- Grafické podklady (výkresy, situace, fotodokumentace místa, vizualizace, typy navrhovaných prvků, cenové nabídky apod.)

2. FÁZE – KONTROLA NÁVRHŮ PROJEKTŮ

Organizačními garanty participativního rozpočtu v Rakovníku jsou pověřeni zastupitelé města, kteří ve spolupráci a v součinnosti s ostatními příslušnými odbory MěÚ Rakovník zajistí společně s předkladateli evaluaci, tj. kontrolu formální stránky navržených projektů, soulad s pravidly PaR a jejich vlastní realizovatelnost. Následně na základě zjištěných skutečností může být společně s předkladateli provedeno doplnění či korekce projektů. Projekty, které nesplňují pravidla, jsou v rozporu s ÚP, jsou v rozporu s legislativními požadavky bez možnosti úprav, či jsou v rozporu s dlouhodobými záměry města Rakovníka, budou z dalšího procesu zpracování vyřazeny. Projekty budou následně ještě před vlastním zveřejněním a zahájením procesu hodnocení předloženy ke schválení RM.

3. FÁZE – VEŘEJNÉ PROJEDNÁNÍ

Po provedení formální kontroly projektů, vyhodnocení jejich proveditelnosti a po schválení RM budou projekty, které splňují parametry stanovené těmito pravidly, prezentovány na veřejném projednávání. To proběhne v nejpozději březnu 2026 a přesný termín a místo konání bude v dostatečném předstihu oznámeno jak předkladatelům projektů, tak všem občanům města Rakovníka prostřednictvím webových a FB stránek města, mobilní aplikace *Moje obec* či na stránkách měsíčníku *Radnice*. Všechny prezentované projekty budou paralelně zveřejněny na webových a FB stránkách města Rakovníka, a to minimálně po dobu hlasování.

4. FÁZE – HLASOVÁNÍ

Hlasovat mohou pouze občané starší 18-ti let a s trvalým pobytem v Rakovníku. Hlasování je možné jednak ve webové aplikaci na internetových stránkách města Rakovníka a dále osobně na veřejně dostupných místech k tomu určených, tj. do podatelny MěÚ. Každý hlasující má k dispozici 2 kladné a 1 záporný hlas, které může využít dle svého uvážení.

RM si vyhrazuje právo rozhodnout o případném vyřazení z dalšího procesu takový projekt, který v celkovém součtu (po započtení případných záporných hlasů) získá méně jak 100 hlasů.

Vybrané projekty budou realizovány v pořadí vzešlém z veřejného hlasování až do vyčerpání celkové schválené alokované částky. Projekty, které splňují kritéria, avšak nebyly vybrány k realizaci v rámci konečného pořadí a z důvodu vyčerpání alokovaných finančních prostředků mohou být opakovaně podány následující rok.

5. FÁZE – REALIZACE PROJEKTŮ

Fáze realizace zahrnuje projektovou a administrativní přípravu projektu a jeho vlastní realizaci. Projekt/y, které budou vybrány k realizaci, se stávají součástí investic realizovaných městem Rakovník, které za jejich realizaci přebírá veškerou odpovědnost a usnesením schvaluje ZM. V průběhu přípravy realizační fáze je předkladatel oprávněn se informovat o jejím postupu a o případných vynucených změnách v projektu.

RM je oprávněna rozhodnout o případném vyřazení z dalšího procesu realizace také takový projekt, jehož konečná nejnižší nabídková cena vzešlá z výběrového řízení překročí o více než 10% cenu projektu předloženou předkladatelem.

Předkladatel se bude moci v průběhu přípravy projektové dokumentace vyjádřit k jejímu zpracování. V případě, že bude vyhlášeno veřejné projednání s občany v místě realizace projektu, pak má předkladatel povinnost se takového projednání osobně zúčastnit.